

118

8.hét

Szeerda 1174-1186

AZ IMAÓRÁK LITURGIÁJA

1174 Krisztus misztériuma, megtestesülése és húsvétja, melyet az Eucharisziában, főként a vasárnapi gyülekezetben ünneplünk, az imaórák liturgiájának, az "officium divinum"-nak végzése által minden áldott nap idejét áthatja és átalakítja. Az apostoli buzdítást - "szünet nélkül kell imádkozni" - követve a zsolozsma "úgy van megszerkesztve, hogy Isten dicséretével a nappalt és az éjszakát megszentelje". Az "Egyház nyilvános imája", melyben a hívők (klerikusok, szerzetesek és laikusok) a megkereszteltek királyi papságát gyakorolják. Ha az Egyház által jóváhagyott forma szerint imádkozzák, "akkor a vőlegényéhez beszélő menyasszony hangja, sőt Krisztus és az Ő testének imádsága az Atyához".

1175 Az imaórák liturgiája arra van rendelve, hogy Isten egész népének imádsága legyen. Benne ugyanis Krisztus "folytatja Egyháza által papi tevékenységét"; mindenki az Egyházon belüli helyzetének és életkörülményeinek megfelelően vesz benne részt: a papok, akik a lelkipásztorkodásnak szentelik magukat, arra hivatottak, hogy az imádságban és az Ige szolgálatában fáradozzanak szüntelen; a szerzetesek és szerzetesnők Istennek szentelt életük karizmája miatt; az összes hívők lehetőségeik szerint: "A lelkipásztorok gondoskodjanak róla, hogy a fő imaórákat, főként a vesperást vasárnapokon és nagyobb ünnepeken a templomban a néppel együtt végezzék. Ajánlott, hogy a laikusok is imádkozzák az officiumot, a papokkal együtt vagy maguk között, sőt egyenként is."

1176 A zsolozsma imádsága nemcsak azt követeli meg, hogy összhang legyen a hang és az imádkozó szív között, hanem azt is, hogy akik végzik, gazdagabb liturgikus és biblikus képzést kapjanak, főként a zoltárookra vonatkozóan.

1177 A zsolozsma himnuszai és könyörgései a zoltározást úgy szövik bele az Egyház idejébe, hogy a napszak, a liturgikus idő vagy az ünnep szimbolikáját kifejezze. Isten igéjének olvasása, mely minden imaórában jelen van (az azt követő rezponzóriummokkal vagy tropárokkal) és bizonyos imaórákban az egyházatyák és a lelki tanítók szövegeinek olvasása elmélyítene az ünnepektől misztérium tartalmában, segítenek a zoltárok megértésében és fölkészítenek a szemlélődő imára. A lelki szentírásolvasás (lectio divina), melyben Isten igéjét olvassuk és elmélkedünk róla, hogy imává váljon, ily módon a liturgikus imádságban gyökerezik.

1178 A zsolozsma, mely egyidejűleg az Eucharisztia ünneplésének folytatása, nem zárja ki Isten népének különböző ájtatosságait, hanem kiegészítésként igényli azokat, főként az Oltáriszentség imádsát és tiszteletét.

IV. Hol ünnepeljünk?

1179 Az Újszövetség "lélekben és igazságban" (Jn 4,24) folyó kultusza nincs egyetlen helyhez kötve. Az egész föld szent, és az emberek fiaira van bízva. Amikor a hívek összejönnek egy helyen, elsősorban az fontos, hogy "mint élő kövek, lelki házzá épüljenek" (1Pt 2,4-5). A föltámadt Krisztus teste lelki templom, melyből élő vizek forrása fakad. A Szentlélek által Krisztusba beletestessülve mi magunk vagyunk "az élő Isten temploma" (2Kor 6,16).

1180 Ahol a vallásszabadság gyakorlását nem akadályozzák, a keresztények istentiszteleti célra épületeket emelnek. Ezek a látható templomok nem egyszerűen gyülekezési helyek, hanem jelzik és kifejezik az adott helyen élő Egyházat, Isten hajlékát a Krisztusban kiengesztelődött és egyesült emberekkel.

1181 "Az imádság házána - mely az Eucharisztia ünneplésének és őrzésének helye, ahová egybegyűlik a hívő nép, ahol segítséget és vigasztalást talál az, aki hittel imádja Isten áldozati oltáron értünk följánlott és jelenlévő Fiát, Üdvözítőnket - szépnek, áhítatra hangolónak és a szent szertartások végzésére alkalmasnak kell lenni". Isten e házat alkotó jelek igazságának és harmóniájának Krisztust kell kifejeznie, aki jelen van és tevékenykedik ezen a helyen:

1182 Az Újszövetség oltára Urunk keresztje, ahonnan a húsvéti misztérium szentségei fakadnak. Az oltáron, mely a templom középpontja, a szentségi jelek alatt megjelenik a keresztáldozat. Ez az Úr asztala is, ahová Isten népe meghívást nyert. Egyes keleti liturgiákban az oltár az Úr sírját is jelképezi (Krisztus valóban meghalt és valóban föltámadott).

1183 A tabernákulumnak "a templomokban egészen méltó, a legmegbecsültebb helyen" kell lenni. Az eucharisztikus tabernákulum nemes formájának, elhelyezésének és biztonságának elő kell segítenie az Úr imádsát, aki a legméltóságosabb Oltáriszentségben valóban jelen van.

A szent krizmát (müront), melynek kenete a Szentlélek ajándéka pecsétjének szentségi jele, régi szokás szerint a szentély egy biztos helyén őrzik és tisztelik. Ugyanitt őrizhető a katekumenek és a betegek olaja is.

1184 A püspök katedrójának és a papi székeknek "a közösség elöljárójának és az imádság vezetőjének tisztségét kell jeleznie".

Az ambó: "Isten igéjének méltósága megköveteli, hogy hirdetésére külön hely legyen a templomban, mely felé az igeliturgia közben természetesen módon irányul a hívők figyelve".

1185 Isten népének összegyűjtése a keresztséggel kezdődik; legyen tehát a templomban egy hely a keresztelésre (baptisterium), és szenteltvíztartó tartsa ébren a keresztségi fogadalom emlékezetét.

A keresztségből fakadó élet megújítása megköveteli a bűnbánatot. Ezért a templomnak alkalmasnak kell lennie a bűnbánat kifejezésére és a bűnbocsánat elnyerésére, ami megkíván egy a bűnbánók fogadására alkalmas helyet.

A templomnak (rég magyar nevén: egyháznak) olyan térnek is kell lennie, mely hív az összeszedettségre és a csendes imádságra, melyek az Eucharisztia nagy imáját folytatják és elmélyítik.

1186 A templomnak eszkatologikus jelentése is van. Ahhoz, hogy Isten házába beléphessünk, át kell lépni egy küszöböt. E küszöb az átmenet szimbóluma a bűntől megsebzett világból az új élet világába, ahová minden ember meghívást kapott. Látható templom jelképezi az atyai házat, mely felé Isten népe úton van, s ahol az Atya "letöröl majd a szemünkről minden könnyet" (Jel 21,4). Ezért a templom Isten minden gyermekének tágas és gyógyító otthona is.